

500 MENSEN DIE VANDAAG EEN BEGRIP ZIJN

MARC HENDRICKX
THIJS DELRUE

500

MENSEN

DIE VANDAAG

EEN BEGRIP

ZIJN

LANNOO

THOMAS
MORE

D/2014/45/305 - ISBN 978 94 014 1876 8 - NUR 740

Vormgeving cover & binnenwerk: DE WITLOFCOMPAGNIE

© Marc Hendrickx, Thijs Delrue & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2014.

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij, de boeken- en multimediativisie van Uitgeverij Lannoo nv

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag veelevoudigd worden en of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
Erasme Ruelensvest 179 bus 101
3001 Leuven
België
www.lannoocampus.be

500 MENSEN

INHOUDSOPGAVE

POLITIEK

10

ECONOMIE

46

MEDIA

62

CULTUUR

82

WETENSCHAP

130

SPORT

150

INLEIDING

500 mensen die vandaag een begrip zijn, het is een ambitieuze titel voor een even ambitieus project. Enige zin voor nuance is hier wel op zijn plaats.

Het zou uiteraard mooi meegenomen zijn als 'iedereen' dit boekje koopt en leest, maar wij beogen in de eerste plaats een publiek van toekomstige journalisten of mediamedewerkers. Het is onze bescheiden mening dat ieder van hen de namen in onze lijst zou mogen of moeten kennen. Met behulp van een bondige beschrijving van hun belangrijkste ideeën en verwezenlijkingen worden de meest relevante figuren uit de buitenlandse politiek, de economie, de media, de culturele wereld, de wetenschap en de sport snel en helder aan de lezer voorgesteld.

We pretenderen allerminst dat deze lijst 'de enige juiste' is in haar soort. Hoezeer we ook objectiviteit hebben nagestreefd, het is onvermijdelijk dat ook deze selectie in zekere mate subjectief is, al is het maar door de gehanteerde criteria.

Zo hebben we de louter praktische keuze gemaakt om alleen levende mensen in ons overzicht op te nemen. Het aantal overleden historisch belangrijke figuren is quasi eindeloos en zou een meerdelige encyclopedie vergen. In laatste instantie zijn daardoor 'grote' namen als Nelson Mandela en Gabriel García Márquez uit de lijst geschrapt.

De opgenomen sportfiguren zijn nog actief als beoefenaar, tenzij ze als trainer of beleidspersoon nog steeds de actualiteit bepalen. Voor regisseurs, auteurs en kunstenaars geldt tot op zekere hoogte hetzelfde criterium: sommigen zijn intussen wat op het achterplan geraakt, maar haalden toch de lijst omdat ze tot op heden een belangrijke invloed op hun sector uitoefenen. Een derde criterium hield in dat de figuren in onze lijst wereldwijd bekend moeten zijn in hun domein. Het gevolg is dat slechts enkele Belgische of Nederlandse namen in dit boek zijn opgenomen. Ook dat is vooral een

praktische keuze geweest. Enerzijds zou het aantal namen in de lijst explosief zijn toegenomen – lokale ‘beroemdheden’ zijn nu eenmaal alomtegenwoordig in de media, waardoor iedereen ze zou ‘moeten’ kennen. Anderzijds wilden we bij de plaatselijke figuren gevoeligheden als ‘Waarom hij (zij) wel en ik niet?’ uit de weg gaan.

Zelfs na het doorhakken van die eerste knopen bleef er nog genoeg voor discussie over, met als voortdurend terugkerende hamvraag: ‘Móét iedereen – en zeker een toekomstige journalist – X of Y kennen?’ Bepaalde namen – zeker in fel gemediatiseerde domeinen als politiek, sport of media – liggen voor het grote publiek misschien meer voor de hand dan namen van wetenschappers, economen of architecten. Maar we vonden het belangrijk om zelfs voor de op het eerste gezicht minder toegankelijke domeinen een aanzet te geven van *must know*-hoofdrospelers. Zo wordt de interesse van potentieel gespecialiseerde journalisten hopelijk gewekt. Omgekeerd hebben we ervoor geopteerd om weinig zangers en acteurs in de lijst op te nemen, om de eenvoudige reden dat we geen consequent criterium konden bedenken om in het enorme bos een klein aantal bomen te onderscheiden. De enkele artiesten die de selectie wel hebben gehaald, hebben dat te danken aan de bredere maatschappelijke invloed die ze uitoefenen. Voor de regisseurs hebben we wel een poging ondernomen. Ons inziens drukken zij immers een grotere artistieke en creatieve stempel op hun sector dan de acteurs en actrices.

Hoe dan ook was en is onze selectie voor discussie vatbaar en zal ze dat wellicht ook blijven. We sterken ons in de overtuiging dat ‘kenners’ onder het hedendaagse journalistengild onze lijst aan een kritische blik hebben onderworpen. Zij hebben suggesties tot toevoeging en schrapping gedaan, die wij zo goed mogelijk ter harte hebben genomen. We hopen dan ook dat u zich kunt vinden in de gemaakte keuzes.

We hopen echter vooral dat dit boekje de kennis verbreedt, hier en daar misschien verdiept, en vooral prikkelt om dieper te graven. Een gevarieerde en relevante algemene kennis is immers onontbeerlijk voor een journalistieke loopbaan. En voor de lezers die zo'n carrière niet nastreven, is *500 mensen die vandaag een begrip zijn* hoe dan ook een handig en boeiend naslagwerk.

Een bijzonder woord van dank richten we aan Peter Saerens en Niels Janssens van LannooCampus. Peter Saerens lag aan de basis van het boek en loste in het begin belangrijke problemen op. Niels Janssens zorgde voor de noodzakelijke planning, loste concrete vragen op en deed ons vertrouwen hebben in de goede afloop. Cruciaal was de zeer gewaardeerde rol van de journalisten die de teksten nalazen. Ten slotte willen we Thibault Hendrickx bedanken voor het tikwerk van een deel van de tekst.

Marc Hendrickx
Thijs Delrue

500 MENSEN

POLITIEK

Angela Merkel

Elio Di Rupo (PS) brengt vandaag een bezoek aan de Duitse bondskanselier Angela Merkel. Uiterekend op dezelfde dag dat er in het Duitse weekblad *Der Spiegel* een artikel over hem verschijnt waarin hij Merkel terechtwijst.

De Duitse bondskanselier uitte in het verleden kritiek op het Belgische sociale model. Vooral de automatische loonindex is haar een doorn in het oog. 'Die moet afgeschaft worden', meent Merkel. Di Rupo dient haar nu van antwoord. 'Ieder land heeft zo zijn eigen tradities die men moet respecteren. Ik zeg een ander land niet wat het te doen of te laten heeft.'

Di Rupo benadrukt in het artikel nog dat hij een uniforme Europese sociaaleconomische aanpak niet ziet zitten. 'Europa dient niet om de interne problemen van een land op te lossen.' Dat Europa ons bepaalde doelstellingen oplegt, tot daaraan toe. 'Maar hoe die bereikt worden, moet ieder land voor zich beslissen.'

Ann Van Den Broek - *De Morgen*

Mahmoud Abbas

Huidig president van Palestina (tot januari 2013 de Palestijnse Autoriteit). Abbas (°1935) stond in 1959 samen met Yasser Arafat aan de wieg van de Palestijnse politieke beweging Fatah, die later de leiding zou nemen van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO). In 2003 werd Abbas premier van de Palestijnse Autoriteit en in 2005 volgde hij de overleden Arafat op als president. De veel pragmatischere Abbas is meer bereid tot onderhandelingen met Israël en de Verenigde Staten, waardoor hij nooit op veel steun heeft kunnen rekenen van het radicale Hamas, dat door die twee landen als een terreurorganisatie wordt beschouwd. Onder het bewind van Abbas werd Palestina in 2012 erkend als waarnemende niet-lidstaat van de Verenigde Naties. In de lente van 2014 ondertekende Abbas namens Fatah een akkoord met Hamas om een regering van nationale eenheid te vormen die verkiezingen moet voorbereiden.

Mahmoud Ahmadinejad

Iraanse politicus (°1956), die van 2005 tot 2013 president was van Iran en tot de ultraconservatieve religieuze strekking behoort. In 2005 won hij de verkiezingen met een antikapitalistisch herverdelingsprogramma dat vooral populair was bij de lagere klassen en op het platteland. Bij zijn herverkiezing in 2009 beschuldigden tegenstanders hem van grootschalige stembusfraude. Dat leidde tot massale betogingen die hardhandig werden onderdrukt. Het Westen beschouwde Ahmadinejad dan weer als een potentieel gevaar vanwege zijn steeds herhaalde uitspraak dat Iran recht heeft op verrijking van kernenergie, evenals zijn invraagstelling van Israëls bestaansrecht en zijn uitspraken tegen de Joden in het algemeen. Sommigen meenden ook te begrijpen dat hij de Holocaust als een zionistisch verzinsel beschouwt, al heeft hij dat zelf altijd ontkend.

Kofi Annan

Ghanese diplomaat (°1938), die van 1997 tot 2006 de eerste zwarte secretaris-generaal van de Verenigde Naties was. Annan begon zijn carrière bij de Wereldgezondheidsorganisatie en kreeg in 2001 samen met de VN de Nobelprijs voor de Vrede, omdat hij de organisatie – volgens het comité – nieuw leven had ingeblazen door onder meer het internationale terrorisme en de verspreiding van aids te bestrijden. Annan benadrukte het belang van humanitaire interventies – eerder dan militaire – in conflictgebieden. Zo was hij geen voorstander van de Amerikaans-Britse invasie van Irak in 2003. In 2012 werd Annan aangesteld als speciaal gezant voor de Verenigde Naties en de Arabische Liga om een oplossing te zoeken voor het conflict in Syrië, maar hij nam ontslag uit onvrede met het getalm van de grootmachten in de Veiligheidsraad.

Bashar al-Assad

President van Syrië (°1965) en sinds het overlijden van zijn vader in 2000 de leider van de regerende partij Ba'ath. Nochtans was hij als oogarts niet voorbestemd voor de politiek. In 2011 werden massale betogingen voor politieke hervormingen en meer burgerrechten op bloedige wijze neergeslagen door de Syrische machthebbers. Ondanks internationale druk op Assad om een politieke dialoog aan te gaan, escaleerde de situatie tot een burgeroorlog tussen rebellen en pro-Assad-troepen, die er zelfs van worden verdacht burgerdoelwitten te hebben aangevallen met chemische wapens. Assad, zelf een alawiet (en dus een sjiiet), is ervan overtuigd dat de opstand georkestreerd is door soennitische en westerse buitenlandse machten. Onder meer Rusland en China steunen Assad, waardoor de VN-Veiligheidsraad niet kan ingrijpen. Op 3 juni 2014 won hij de verkiezingen met een score van 88,4%, maar die stembusgang had enkel plaats in de gebieden die hij controleert. Op dat moment had het Syrische conflict al aan 160.000 mensen het leven gekost, en waren drie miljoen Syriërs op de vlucht geslagen.

Aung San Suu Kyi

Politica (°1945) uit Myanmar (voorheen Birma), die voor haar geweldloze strijd voor mensenrechten en democratie tal van internationale onderscheidingen ontving, waaronder de Nobelprijs voor de Vrede in 1991. Aung San Suu Kyi stond in 1988 mee aan de wieg van de *National League for Democracy* (NLD), die in 1990 op overweldigende wijze de verkiezingen won. De militaire dictatuur had Aung San Suu Kyi een jaar eerder echter onder huisarrest geplaatst en weigerde de uitslag te erkennen. Pas in 1995 werd Aung San Suu Kyi vrijgelaten, maar in 2003 plaatste de junta haar opnieuw onder huisarrest. Haar vrijlating op 13 november 2010 werd wereldwijd toegejuicht. Na tussentijdse verkiezingen in 2012 werd Aung San Suu Kyi eindelijk officieel oppositieleider in het lagerhuis. In 2015 wil ze een gooi doen naar het presidentschap.

Ban Ki-moon

Zuid-Koreaanse politicus en diplomaat (°1944), sinds 2007 secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Zijn opvallendste strijdpunt is het tegengaan van de opwarming van de planeet. Zo noemde hij de klimaatverandering een even grote bedreiging voor de mensheid als oorlog en riep hij wereldleiders al meermaals op om het probleem te helpen bestrijden. In 2012 haalde hij ook scherp uit naar homofobe landen.

Ban Ki-moon kon de Soedanese president Al-Bashir (zie aldaar) overtuigen om VN-troepen toe te staan in zijn land, maar pleitte tevergeefs voor een vreedzame oplossing voor de oorlog in Libië. Ook in de Syrische kwestie toonde hij zich machteloos door de Russische en Chinese blokkering van de Veiligheidsraad.

Omar al-Bashir

Militair leider en huidig president van Soedan (°1944). Al-Bashir kwam in 1989 aan de macht na een militaire staatsgreep en werd sindsdien al twee keer herverkozen. Tijdens de eerste jaren van zijn bewind zorgde hij voor een bloeiende olie-industrie en de bouw van waterkrachtcentrales op de Nijl. In 2005 kwam er na 22 jaar ook een einde aan de burgeroorlog in het zuiden van Soedan, wat in 2011 leidde tot de onafhankelijkheid van Zuid-Soedan. Zijn regeerperiode wordt echter overschaduwd door het conflict in de door droogte geteisterde regio Darfoer. Daar steunde de islamistische regering een Arabische militie in haar bloedige strijd tegen de Afrikaanse rebellen. In 2009 verklaarde het Internationaal Strafhof in Den Haag dat het Al-Bashir wil vervolgen voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid in het Darfoer-conflict. Al-Bashir, die de aanklacht een 'westerse samenzwering' noemt, is de eerste zittende president die door het Strafhof wordt vervolgd, maar Soedan weigert hem uit te leveren.

Jorge Mario Bergoglio (paus Franciscus)

Argentijnse geestelijke (°1936) en sinds 13 maart 2013 paus van de Rooms-Katholieke Kerk. Bergoglio is de eerste jezuïet en de eerste Amerikaan die tot paus werd verkozen, alsook de eerste van het zuidelijk halfrond. Bij zijn verkiezing koos hij voor de pauselijke naam 'Franciscus', naar Franciscus van Assisi, omdat ook hij wil opkomen voor de armen. Paus Franciscus staat voor een stijlbreuk in vergelijking met zijn voorganger Benedictus XVI, waarbij vooral zijn toegankelijkheid voor het publiek en de nederigheid waarmee hij zijn ambt bekleedt opvallen. Na het eerste jaar van zijn pontificaat stelden commentatoren een duidelijke verstrakking vast in zijn mening over het kindermisbruik door geestelijken. De paus is gekant tegen discriminatie van homoseksuelen, maar spreekt zich tegelijk ook uit tegen het homohuwelijk en adoptie van kinderen door homokoppels. Over het celibaat van priesters laat hij de deur op een kier, terwijl de discussie over vrouwelijke priesters voor hem gesloten is.